



ISSN: 3060-4613



MAKTABGACHA  
VA MAKTAB  
TA'LIMI VAZIRLIGI



O'zbekiston  
Milliy Pedagogika  
Universiteti



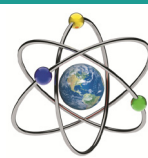
No9(3)  
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

# MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal



# MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI



Elektron nashr. 212 sahifa,  
2-sentyabr, 2026-yil.

## **BOSH MUHARRIR:**

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

## **BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:**

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

## **TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI**

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik  
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik  
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor  
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor  
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor  
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor  
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor  
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor  
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor  
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor  
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor  
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor  
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)  
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)  
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)  
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)  
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)  
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)  
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent  
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor  
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor  
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor  
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor  
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent  
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)  
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent  
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent  
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent  
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti  
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor  
Raxmonova Z. A. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)  
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)  
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent  
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent  
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent  
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori  
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent  
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari  
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)  
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

**Muassis:** "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

**Hamkorlarimiz:** O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

#### EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

#### DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

#### EDITORIAL BOARD MEMBERS:

**Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician**

**Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician**

**Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor**

**Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**

**Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**

**Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**

**Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**

**Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**

**Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor**

**Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor**

**Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor**

**Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor**

**Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)**

**Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)**

**Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)**

**Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)**

**Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)**

**Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)**

**Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**

**Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**

**Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**

**Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor**

**Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor**

**Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor**

**Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)**

**Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor**

**Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor**

**Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor**

**Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service**

**Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor**

**Rakhmonova Z.A. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor**

**Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)**

**Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor**

**Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor**

**Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor**

**Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics**

**Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor**

**Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region**

**Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun**

**Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences**

**Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor**

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”  
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti  
Administratsiyasi huzuridagi Axborot  
va ommaviy kommunikatsiyalar  
agentligi tomonidan **№C-5669363**  
reyestr raqami tartibi bo'yicha  
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

# MUNDARIJA

|                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Boshlang'ich ta'limda o'yin texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik ahamiyati .....                                                                                                                                                                         | 10 |
| <i>Maxmudova Fotima Shamshidinovna, Murodjonova Shahzoda Elyor qizi</i>                                                                                                                                                                                          |    |
| Turli tayyorgarlik darajasidagi nemis tili talabalarining kommunikativ kompetensiyasini differensial mashqlar orqali takomillashtirish .....                                                                                                                     | 15 |
| <i>Nafisaxon Nuriddinova Tolib qizi</i>                                                                                                                                                                                                                          |    |
| Boshlang'ich sinf tabiiy fanlar ta'limida STEAM yondashuvining ilmiy-nazariy asoslari .....                                                                                                                                                                      | 19 |
| <i>Abrorxonova Kamolaxon Abrorxon qizi, G'ulomova Maryam Baxrom qizi</i>                                                                                                                                                                                         |    |
| Oliy ta'lim muassasalarida yosh professor-o'qituvchilarning kasbiy moslashuvini mentorlik asosida boshqarish mexanizmlarini takomillashtirishning mazmuni .....                                                                                                  | 23 |
| <i>Boybekova Farog'at Iskandarovna</i>                                                                                                                                                                                                                           |    |
| Developing Prospective English Teachers' Pragmatic Interactional Competence Through a Hybrid Pedagogical Discourse Model.....                                                                                                                                    | 27 |
| <i>Makhliyo Safarova</i>                                                                                                                                                                                                                                         |    |
| Boshlang'ich sinflarda topishmoqlarni o'rgatish metodikasi .....                                                                                                                                                                                                 | 33 |
| <i>Pirmatova Ozodaxon Saparboyevna</i>                                                                                                                                                                                                                           |    |
| Raqamli ta'lim muhitida individual yondashuv orqali talabalarining kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish ...                                                                                                                                                  | 37 |
| <i>Nurova Malika Abduszairovna</i>                                                                                                                                                                                                                               |    |
| Informatika fanini o'qitishda o'quvchilarning media savodxonligini summativ baholash metodikasi .....                                                                                                                                                            | 41 |
| <i>Qodirova Dilnoza Abdusalim qizi</i>                                                                                                                                                                                                                           |    |
| O'quv materiallarini tanlash va moslashtirishda kompetensiyaviy yondashuvning amaliy shakl, usul va vositalari .....                                                                                                                                             | 46 |
| <i>Xabibullayeva Shoir Shukurillayevna</i>                                                                                                                                                                                                                       |    |
| Autodesk 3ds Max muhitida maxscript asosida pluginlar yaratish texnologiyasi va ularning samaradorligini qiyosiy tahlil qilish.....                                                                                                                              | 50 |
| <i>Nizomov Sunnatilla Egamberdi o'g'li</i>                                                                                                                                                                                                                       |    |
| Bo'lajak o'qituvchilarning kreativ tafakkurini rivojlantirish usullari va texnologiyalari.....                                                                                                                                                                   | 56 |
| <i>Turdimuratov Baxtiyor Kurbonovich</i>                                                                                                                                                                                                                         |    |
| Taekvondochilarda musobaqaoldi yuklamalarni me'yorlash.....                                                                                                                                                                                                      | 61 |
| <i>Nasilloev Akobir Murodjon o'g'li</i>                                                                                                                                                                                                                          |    |
| Globallashtirish sharoitida turkiy davlatlar yoshlarida yot g'oyalarga qarshi mafkuraviy immunitetni shakllantirishning pedagogik mexanizmlari .....                                                                                                             | 66 |
| <i>Nazarova Dilfuza Xolmirzo qizi</i>                                                                                                                                                                                                                            |    |
| Dual ta'limda bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlashda fan dasturlari va pedagogik amaliyot mazmunini sinxronlashtirishning didaktik mexanizmi .....                                                                                             | 71 |
| <i>Umurov Zarif Latifboyevich</i>                                                                                                                                                                                                                                |    |
| Система подготовки учащейся молодежи в Узбекистане к военной службе и современные организационно-правовые основы .....                                                                                                                                           | 76 |
| <i>Садыков Рустам Музафарович</i>                                                                                                                                                                                                                                |    |
| Эпоха искусственного интеллекта и цифровизации как фактор трансформации высшего образования.....                                                                                                                                                                 | 81 |
| <i>Сабирова Шахноза Шавкатовна, Саидова Шоира Шагиясовна</i>                                                                                                                                                                                                     |    |
| O'quvchilarning lirik asarni anglash va talqin qilish ko'nikmalarini rivojlantirishning innovatsion metodlari...                                                                                                                                                 | 85 |
| <i>Kadirova Mashhura Nasirovna</i>                                                                                                                                                                                                                               |    |
| Talaba xotin-qizlarda milliy harakatli o'yinlar orqali harakat faoliyatini tushunish va bajarish ko'nikmalarini nazorat qilish hamda ularning sog'lom turmush tarzini shakllantirishdagi ahamiyati (eshitish analizatori cheklangan talaba qizlar misolida)..... | 90 |
| <i>Turg'unova Dilnura Mamanazar qizi</i>                                                                                                                                                                                                                         |    |



|                                                                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Sport zallarida ultrabinafsha nurlanishdan foydalanish texnologiyasini sport fiziologiyasi va psixofiziologik mezonlar asosida baholash .....              | 96  |
| <b>Nazarov Sobir Usmonovich</b>                                                                                                                            |     |
| O'smirlarda axborot olish madaniyatini rivojlantirishning pedagogik asoslari.....                                                                          | 103 |
| <b>Abdulxamidova Moxigul Bobirjon qizi</b>                                                                                                                 |     |
| Boshlang'ich sinf o'quvchilarini matnli masalalarni yechishga o'rgatishda yangi avlod darsliklaridan foydalanishning didaktik imkoniyatlari .....          | 107 |
| <b>Zebo Qodirbekova</b>                                                                                                                                    |     |
| 5–6 yoshdagi bolalarda refleksiv faoliyat elementlarini shakllantirish usullari .....                                                                      | 111 |
| <b>Karshiyeva Shahnoza Turakulovna</b>                                                                                                                     |     |
| O'quvchilar fuqarolik mas'uliyatini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari.....                                                                        | 115 |
| <b>Tukhtabayeva Durdona Tulkunovna</b>                                                                                                                     |     |
| Xulq-atvor madaniyatini shakllantirishda art-terapiya va musiqaterapiyaning pedagogik imkoniyatlari (katta guruh tarbiyalanuvchilari misolida).....        | 120 |
| <b>Umaraliyeva Xadichaxon Xusanjon qizi</b>                                                                                                                |     |
| Badiiy kulolchilik ta'limida "puzirok" sirlash texnologiyasining badiiy-estetik va metodik imkoniyatlari.....                                              | 126 |
| <b>Madumarova Zuhraxon Rashidjon qizi</b>                                                                                                                  |     |
| Autentik materiallar yordamida xorijiy til yo'nalishi talabalarining ingliz tilidan tinglab tushunish kompetentligini rivojlantirish omillari .....        | 131 |
| <b>Bobonazarova Fazilat Pardaboyevna</b>                                                                                                                   |     |
| Jadid maktablaridagi pedagogik g'oyalari asosida ta'lim jarayonini tashkil etishning ilmiy-metadologik asoslari .....                                      | 135 |
| <b>Fozilov Rustambek Shokirjonovich</b>                                                                                                                    |     |
| Boshlang'ich sinf o'quvchilarida raqamli immunitetni shakllantirishning nazariy-metodik asoslari.....                                                      | 139 |
| <b>Ikromova Mahbuba Vali qizi</b>                                                                                                                          |     |
| PISA xalqaro tadqiqoti natijalarining inson kapitali va iqtisodiy rivojlanishni prognozlash metodikasiga ta'siri .....                                     | 143 |
| <b>Laziz Xo'jaqulov</b>                                                                                                                                    |     |
| Oliy ta'lim muassasasi imidjini shakllantiruvchi ijtimoiy-psixologik omillar: tizimli tahlil va empirik yondashuv .....                                    | 152 |
| <b>Mirashirova Nargiza Anvarovna</b>                                                                                                                       |     |
| Magistrlarni kasbiy faoliyatga yo'naltirish va tayyorlashning pedagogik imkoniyatlari.....                                                                 | 156 |
| <b>Nazarov Bahodir Mo'minovich</b>                                                                                                                         |     |
| Pedagogik diskurs ssenariylarini loyihalash texnologiyasi .....                                                                                            | 159 |
| <b>Ochilova Nilufar Ulmasovna</b>                                                                                                                          |     |
| Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida sog'lomlashtiruvchi texnologiyalardan foydalanish orqali o'quvchilarning jismoniy holatini optimallashtirish .....       | 163 |
| <b>Saidmurodov Hojiakbar Salim o'g'li</b>                                                                                                                  |     |
| Predictive Ai For Personalized Second Language Learning: Developing a Digital Model to Predict Learner Difficulties And Optimize Language Instruction..... | 170 |
| <b>Shoxiniso Yusupova</b>                                                                                                                                  |     |
| Real pedagogik vaziyatlar asosida bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash.....                                                               | 176 |
| <b>Sunnatov Zafar Ubaydullayevich</b>                                                                                                                      |     |
| Talabalarda aksiologik yondashuvlar asosida axloqiy munosabatni rivojlantirishning pedagogik asoslari....                                                  | 181 |
| <b>To'rayeva Barno O'ktamovna</b>                                                                                                                          |     |
| Human–AI Collaborative Language Learning: Developing a Framework for Effective Interaction Between Language Learners, Teachers, and Generative AI .....    | 186 |
| <b>Tolibova Raykhonabonu</b>                                                                                                                               |     |
| Funksional, tabiiy-ilmiy va biologik savodxonlik imkoniyatlarining konseptual o'zaro bog'liqligi.....                                                      | 191 |
| <b>Umaraliyeva Mamura Tashxodjayevna</b>                                                                                                                   |     |
| Talabalarda emotsional intellektni rivojlantirishning psixologik kontsepsiyasi .....                                                                       | 199 |
| <b>Xamrayeva Aziza Farhadovna</b>                                                                                                                          |     |

|                                                                                        |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Содержание и условия развития физической компетентности у студентов.....               | 202 |
| <i>Джабборова Севара Асрокул кизи</i>                                                  |     |
| Современная дидактика высшего образования в условиях инновационной трансформации ..... | 207 |
| <i>Сабилова Шахноза Шавкатовна</i>                                                     |     |

# REAL PEDAGOGIK VAZIYATLAR ASOSIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILARNI KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASH

Sunnatov Zafar Ubaydullayevich

O'zbekiston milliy pedagogika universiteti tadqiqotchisi

**Annotatsiya:** Maqolada bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash jarayonini real pedagogik vaziyatlar asosida tashkil etishning ilmiy-metodik asoslari, pedagogik ta'limda nazariy bilimlarni o'zlashtirish bilan bir qatorda ularni o'zgaruvchan, noaniq va ko'p omilli ta'lim vaziyatlarida qo'llay olish, pedagogik muammoni anglash, vaziyatni diagnostik tahlil qilish, muqobil pedagogik harakatlarni baholash va maqbul qaror qabul qilish qobiliyatini shakllantirish zarurligi asoslangan.

**Kalit so'zlar:** ta'lim, talaba, kelajak, o'qituvchi, reallik, pedagogika, vaziyat, kasb, tayyorgarlik, mulohaza, qaror, refleksiya, simulyatsiya, adaptatsiya, amaliyot, asos, tayyorlanish, natija.

**Abstract:** The article substantiates the scientific and methodological foundations of organizing the process of preparing future teachers for professional activities based on real pedagogical situations. It emphasizes the need to master theoretical knowledge in pedagogical education and develop the ability to apply it in changing, ambiguous, and multifactorial educational situations, understand pedagogical problems, conduct diagnostic analysis of situations, evaluate alternative pedagogical actions, and make appropriate decisions.

**Key words:** education, student, future, teacher, reality, pedagogy, situation, profession, preparation, reflection, decision, simulation, adaptation, practice, foundation, training, result.

**Аннотация:** В статье обоснованы научно-методические основы организации процесса подготовки будущих учителей к профессиональной деятельности на основе реальных педагогических ситуаций, необходимость овладения теоретическими знаниями в области педагогического образования, а также формирования способности применять их в изменяющихся, неоднозначных и многофакторных образовательных ситуациях, осознавать педагогическую проблему, проводить диагностический анализ ситуации, оценивать альтернативные педагогические действия и принимать оптимальные решения.

**Ключевые слова:** образование, студент, будущее, учитель, реальность, педагогика, ситуация, профессия, подготовка, размышление, решение, рефлексия, моделирование, адаптация, практика, основа, подготовка, результат.

## KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida o'qituvchining kasbiy faoliyati oldindan belgilangan algoritmlarni mexanik ravishda bajarish bilan cheklanmaydi. O'qituvchi har bir dars jarayonida o'quvchilarning individual xususiyatlari, bilish ehtiyojlari, ijtimoiy-psixologik holati, sinf muhiti, ta'lim maqsadi, resurslar va kutilmagan vaziyatlarni hisobga olgan holda pedagogik qaror qabul qilishiga to'g'ri keladi. Shu nuqtayi nazardan, bo'lajak o'qituvchini tayyorlashning asosiy vazifasi faqat nazariy-pedagogik bilimlarni shakllantirish emas, balki mazkur bilimlarni real kasbiy vaziyatlarda funksional qo'llash qobiliyatini rivojlantirishdan iborat.

So'nggi yillarda o'qituvchilarni tayyorlashda practice-based teacher education – amaliyotga asoslangan o'qituvchi ta'limi konsepsiyasi tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu yondashuvda bo'lajak o'qituvchi kasbiy faoliyatni faqat nazariy jihatdan o'rganmaydi, balki pedagogik faoliyatning asosiy amallarini bosqichma-bosqich bajarish, ularni kuzatish, mashq qilish, tahlil qilish va qayta bajarish orqali o'zlashtiradi [8; 12]. Moody, Kuo va Eslami tadqiqotlarida bo'lajak o'qituvchilar autentik muhitdagi mentorlik, aniq pedagogik amallarga oid fikr-mulohaza, scaffolded practice, takroriy o'qitish va hamkorlikda o'qitishni kasbiy rivojlanish uchun samarali deb baholagan [12].



## MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Shu bilan birga, real pedagogik vaziyatlarni ta'lim jarayoniga kiritish oddiy "keysdan foydalanish" bilan cheklanmasligi lozim. Real pedagogik vaziyat bo'lajak o'qituvchini kasbiy muammoni sezish, uni kontekstda tushunish, dalillarni saralash, pedagogik maqsadni aniqlash, bir nechta harakat variantlarini ishlab chiqish va ularning ehtimoliy oqibatlarini prognoz qilishga undashi kerak. Bunda vaziyatli topshiriqning qiymati uning real hayotga o'xshashligidagina emas, balki kasbiy fikrlashni rag'batlantirish darajasi bilan belgilanadi.

Pedagogik amaliyot jarayonida bo'lajak o'qituvchilar har kuni turli darajadagi pedagogik dilemmalarga duch keladilar. Trevisan va Smits tadqiqotida pedagogik amaliyotdagi bo'lajak o'qituvchilarning real, yaqinda sodir bo'lgan pedagogik harakatlari tahlil qilinib, pedagogik mulohaza va harakat sifatining "sodda", "rivojlanayotgan" va "asoslangan" profillari aniqlangan <sup>[17]</sup>. Bu natija pedagogik bilimning o'zi yetarli emasligini, uning real vaziyatda qanday faollashtirilishi kasbiy tayyorlikning muhim ko'rsatkichi ekanini ko'rsatadi.

## TADQIQOT METODOLOGIYASI

Real pedagogik vaziyatlar asosida bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlashning metodologik asosini amaliyotga asoslangan o'qituvchi ta'limi, konstruktivistik yondashuv, kompetensiyaviy yondashuv, refleksiv ta'lim, vaziyatli ta'lim hamda adaptiv ekspertiza konsepsiyalari tashkil etadi. Bunda ilmiy adabiyotlarni kontent-tahlil qilish, qiyosiy tahlil, konseptual modellash, umumlashtirish, pedagogik interpretatsiya va tizimlashtirish metodlaridan foydalaniladi.

Real pedagogik vaziyatlar bilan ishlashning bir nechta o'zaro bog'liq shakllari mavjud:

1. **Real pedagogik amaliyot** – bo'lajak o'qituvchi maktabdagi haqiqiy ta'lim jarayonida ishtirok etadi.
2. **Keys-vaziyat** – real pedagogik tajribadan olingan muammoli holat tahlil qilinadi.
3. **Ssenariyli ta'lim** – bo'lajak o'qituvchiga ehtimoliy kasbiy vaziyat beriladi va undan qaror qabul qilish talab etiladi.
4. **Simulyatsiya** – real sinf muhitiga yaqinlashtirilgan, ammo nazorat qilinadigan ta'limiy muhit yaratiladi.
5. **Approksimatsiya of practice** – kasbiy pedagogik amallar real faoliyatga yaqinlashtirilgan sharoitda bosqichma-bosqich mashq qilinadi.

Ssenariyli ta'lim bo'yicha Klassen va hammualliflarining tadqiqotlarida real sinf vaziyatlari asosida tashkil etilgan intervensiya bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy o'z-o'ziga ishonchini va amaliyotga tayyorligini oshirgani ko'rsatilgan <sup>[7; 15]</sup>.

2024–2025 yillardagi uzoq muddatli tadqiqotda 1261 nafar bo'lajak o'qituvchi ishtirok etgan bo'lib, realistik sinf ssenariylari, refleksiya va ekspert fikr-mulohazasi kasbiy o'z-o'ziga ishonch dinamikasi bilan bog'liq ekani aniqlangan <sup>[15]</sup>.

Mazkur natijalar real pedagogik vaziyatlarni tayyorlashda "vaziyat realistik bo'lishi kerak" degan talabning o'zi yetarli emasligini ko'rsatadi. Vaziyatning pedagogik-didaktik qiymati uning bo'lajak o'qituvchini fikrlash, qaror qabul qilish, harakat natijasini prognozlash va o'z qarorini asoslashga majbur etishi bilan belgilanadi.

## TAHLIL VA NATIJALAR

Real pedagogik vaziyatni o'quv jarayonida uchraydigan har qanday holat sifatida emas, balki o'qituvchidan muayyan pedagogik maqsadga erishish uchun kontekstga mos qaror va harakatni tanlashni talab qiladigan kasbiy-pedagogik holat sifatida talqin qilish maqsadga muvofiq. Bunda pedagogik vaziyatning asosiy belgilarini quyidagi tarzda ifodalash mumkin:

- kontekstuallik;
- muammolilik;
- ko'p variantlilik;
- noaniqlik;
- qaror qabul qilish zarurati;
- oqibatlarni prognozlash;
- refleksiya.

O'qituvchining kasbiy faoliyatida pedagogik qarorlar ko'pincha oldindan tayyorlangan algoritm asosida emas, balki konkret vaziyatni tezkor anglash va mavjud bilimlarni kontekstga moslashtirish asosida qabul

qilinadi. Shu sababli bo'lajak o'qituvchining kasbiy tayyorligida pedagogik mulohaza (pedagogical reasoning) alohida ahamiyatga ega. Pedagogik mulohaza deganda pedagogik maqsad, o'quvchi ehtiyoji, mazmun, ta'lim usuli va mavjud kontekst o'rtasidagi bog'liqlikni anglab, maqbul pedagogik harakatni asoslash jarayoni tushuniladi.

Trevisan va Smits real amaliyotdagi pedagogik mulohazani o'rganib, bo'lajak o'qituvchilarning qarorlari sifatini ularning nazariy bilimlarni konkret amaliyot bilan bog'lay olishi orqali baholash mumkinligini ko'rsatgan <sup>[17]</sup>.

Meneses va hammualliflarining 2023-yilgi tadqiqotida amaliyotga asoslangan o'qituvchi ta'limi doirasida bo'lajak o'qituvchilarni bosqichma-bosqich maktab muhitiga yaqinlashtirish, pedagogik mulohaza va hamkorlik orqali adaptiv ekspertizani rivojlantirish imkoniyatlari ko'rsatilgan <sup>[9]</sup>.

Moran va hammualliflar ham bo'lajak o'qituvchilarning adaptiv ekspertizasini rivojlantirishda rezidentura, maktab muhiti, mentorlik va pedagogik amaliyotning o'zaro uyg'unligi muhimligini qayd etadilar <sup>[10]</sup>. Demak, real pedagogik vaziyatlar adaptiv ekspertizani shakllantirishda quyidagi mexanizm orqali ta'sir ko'rsatadi: real vaziyat → muammoni anglash → mavjud bilimlarni qayta tashkil etish → muqobil yechim → qaror → natijani tahlil qilish → yangi vaziyatga transfer.

Real pedagogik vaziyatlar asosida bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlashni quyidagi yetti bosqichda tashkil etish mumkin.

**1-bosqich. Vaziyatni taqdim etish.** Bo'lajak o'qituvchiga real maktab amaliyotidan olingan yoki uning asosida modellashirilgan vaziyat taqdim etiladi. Vaziyat autentik, kasbiy jihatdan ahamiyatli, muammoli, bir nechta yechimga ega va kontekstual jihatdan asoslangan bo'lishi kerak.

**2-bosqich. Pedagogik diagnostika.** Talaba vaziyatning tashqi belgilarini emas, balki uning ichki sabablarini aniqlashga harakat qiladi.

**3-bosqich. Pedagogik prognoz.** Bo'lajak o'qituvchi qabul qilinishi mumkin bo'lgan har bir qarorning ehtimoliy natijalarini oldindan baholaydi. Bu bosqich adaptiv fikrlashning muhim elementi hisoblanadi.

**4-bosqich. Alternativ qarorlarni ishlab chiqish.** Talaba kamida 2–3 ta pedagogik harakat variantini ishlab chiqadi. Masalan:

- vaziyatga bevosita aralashish;
- individual muloqot tashkil etish;
- guruhli faoliyat orqali muammoni yumshatish;
- ota-ona yoki psixolog bilan hamkorlik qilish;
- keyingi kuzatuvni tashkil etish.

**5-bosqich. Qarorni asoslash.** Talaba "men shunday qilardim" darajasida qolmasdan, "nega aynan shunday qaror qabul qildim?" degan savolga pedagogik-nazariy asosda javob berishi lozim.

**6-bosqich. Pedagogik harakatni modellashirish.** Rolli o'yin, mikrodars, simulyatsiya yoki mikroo'qitish orqali tanlangan qaror amalda bajariladi. Mikroo'qitish va "approximations of practice" bo'yicha zamonaviy tadqiqotlar kasbiy amallarni qismlarga ajratib mashq qilish va keyin ularni murakkabroq kontekstlarda qayta qo'llash imkonini berishini ko'rsatmoqda <sup>[3; 13]</sup>.

**7-bosqich. Refleksiya va qayta adaptatsiya.** Bo'lajak o'qituvchi qanday qaror qabul qilganini, nima muvaffaqiyatli bo'lganini, qanday xatolarga yo'l qo'rganini, boshqa vaziyatda nimani o'zgartirishini va qaysi nazariy bilimlardan foydalanganini tahlil qiladi. Shu tarzda refleksiya oddiy "o'z faoliyatini baholash"dan keyingi pedagogik vaziyat uchun yangi strategiya shakllantirish vositasiga aylanadi. Zamonaviy tadqiqotlar real pedagogik vaziyatlarni bir nechta ta'lim texnologiyalari orqali modellashirish mumkinligini ko'rsatmoqda.

**Keys-stadi.** Keys-stadi bo'lajak o'qituvchini pedagogik vaziyatni dalillar asosida tahlil qilishga o'rgatadi. Chen tadqiqotida keysga asoslangan ta'limni flipped classroom bilan uyg'unlashtirish bo'lajak o'qituvchilarning sinfni boshqarish bo'yicha bilim va muammo yechish ko'nikmalariga ijobiy ta'sir ko'rsatgan <sup>[2]</sup>.

**Ssenariyli ta'lim.** Ssenariyli ta'limda bo'lajak o'qituvchi real sinfda uchrashi mumkin bo'lgan vaziyatga "kiradi" va qaror qabul qiladi. Rushby va hammualliflarining tadqiqoti ssenariyli ta'limda realistik vaziyatlar, ekspert fikr-mulohazasi va refleksiya uyg'unligi bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy o'z-o'ziga ishonchiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini aniqlagan <sup>[15]</sup>.

**Simulyatsiya.** Simulyatsiya real pedagogik faoliyatning nazorat qilinadigan analogini yaratish imkonini beradi. 2022-yilgi tadqiqotlar fizik, virtual va mixed-reality simulyatsiyalarning bo'lajak o'qituvchilarning o'z-o'ziga ishonchi, sinfni boshqarish va muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatini ko'rsatgan <sup>[1; 4; 11]</sup>. Biroq simulyat-



siyani avtomatik ravishda samarali metod deb qabul qilish to'g'ri emas. Simulyatsiyaning ta'limiy qiymati vaziyatning mazmuni, murakkabligi, talabaga berilgan mustaqillik darajasi, ekspert fikr-mulohazasi va refleksiya bilan belgilanadi. 2024-yilgi "approximations of practice" tadqiqoti ham o'qituvchi-metodistning qay darajada aralashishi, vaziyatning qanchalik realistik tashkil etilishi va pedagogik dilemmalarning qay darajada ochib berilishi ta'lim natijalariga ta'sir qilishini ko'rsatadi <sup>[14]</sup>.

**Video-keys.** Video-keys real dars jarayonini vizual material asosida tahlil qilish imkonini beradi. 2025-yilgi tadqiqotda boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlashda video-keyslar real pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish, kasbiy faoliyatning murakkabligini anglash va bo'lajak o'qituvchilardagi soddalashtirilgan tasavvurlarni qayta ko'rib chiqish vositasi sifatida asoslangan <sup>[16]</sup>.

**1-jadval: Real pedagogik vaziyatlar asosida bo'lajak o'qituvchining kasbiy tayyorligining to'rt komponenti**

| Komponent          | Real pedagogik vaziyatning ta'sir mexanizmi | Kutiladigan natija                        |
|--------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------|
| <b>Motivatsion</b> | Real kasbiy muammoni his qilish             | Kasbiy qiziqish va mas'uliyat             |
| <b>Kognitiv</b>    | Nazariy bilimni vaziyatga tatbiq etish      | Pedagogik bilimlarni funksional qo'llash  |
| <b>Operatsion</b>  | Qaror va harakatni modellashtirish          | Amaliy pedagogik ko'nikmalar              |
| <b>Refleksiv</b>   | Qaror va natijani tahlil qilish             | O'z-o'zini baholash va kasbiy rivojlanish |

Bu yerda asosiy ilmiy g'oya shundan iboratki, kasbiy tayyorlikni bilimlar miqdori bilan emas, balki bilimlarni vaziyatga mos ravishda faollashtirish sifati bilan baholash maqsadga muvofiq. Real pedagogik vaziyatlarni bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlashning mustaqil metodi sifatida emas, balki kasbiy tayyorgarlikni tashkil etuvchi integrativ didaktik mexanizm sifatida qarash zarurligi namoyon bo'ladi. An'anaviy pedagogik ta'limda "nazariyadan amaliyotga" harakat ko'pincha quyidagi shaklda kechadi: nazariya → seminar → pedagogik amaliyot. Real pedagogik vaziyatlarga asoslangan yondashuv esa quyidagi ketma-ketlik asosida amalga oshiriladi: nazariya → vaziyat → tahlil → qaror → harakat → natija → refleksiya → qayta nazariyalash → yangi vaziyat.

Matsumoto-Royo, Ramírez-Montoya va Glasserman-Morales tadqiqotlarida ham amaliyotga asoslangan pedagogik ta'limda autentik va relevant baholash topshiriqlari, aniq mezonlar hamda muntazam fikr-mulohaza metakognitiv ko'nikmalar va uzluksiz kasbiy rivojlanish bilan bog'liq ekani ko'rsatilgan <sup>[8]</sup>.

Meneses va hammualliflarining tadqiqoti amaliyotga asoslangan ta'limda progressiv pedagogikalar, pedagogik mulohaza va maktabga bosqichma-bosqich yaqinlashtirish adaptiv ekspertizani rivojlantirishi mumkinligini ko'rsatgan <sup>[9]</sup>. Shu bilan birga, real pedagogik vaziyatlar bilan ishlashda muhim metodik xavf ham mavjud. Agar vaziyatlar faqat "to'g'ri javobni topish"ga qaratilsa, talaba yana reproduktiv fikrlash doirasida qoladi. Shuning uchun vaziyatli topshiriqlar ko'p yechimli, kontekstual, noaniqlikka ega va qarorni asoslashni talab qiladigan bo'lishi kerak. Mazkur yondashuvda o'qituvchining roli ham o'zgaradi. U tayyor javobni beruvchi subyekt emas, balki vaziyatni loyihalovchi, fikrlashni rag'batlantiruvchi, savol beruvchi, kuzatuvchi, fikr-mulohaza beruvchi va refleksiyani tashkil etuvchi sifatida ishtirok etadi.

2023-yilgi tadqiqotda mentorlik muloqotlarida raqamli va diskursiv vositalardan foydalanish bo'lajak o'qituvchilarning o'z ta'limi haqidagi refleksiyasini kuchaytirib, adaptiv ekspertiza rivojiga xizmat qilishi ko'rsatilgan <sup>[18]</sup>.

## XULOSA

Bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlashning zamonaviy paradigmasida nazariy bilimlarni o'zlashtirish bilan bir qatorda, ularni real va o'zgaruvchan pedagogik vaziyatlarda qo'llash qobiliyatini shakllantirish ustuvor ahamiyat kasb etadi. Ilmiy adabiyotlar tahlili realistik ssenariylar, simulyatsiyalar, keyslar, video-keyslar va amaliyotga yaqinlashtirilgan pedagogik mashqlar bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorligi, o'z-o'ziga ishonchi, pedagogik mulohazasi va amaliy harakatlarini rivojlantirish uchun muhim imkoniyat yaratishini ko'rsatdi <sup>[1; 2; 7; 9; 15; 16]</sup>.

Real pedagogik vaziyatlarning metodik samaradorligi ularning real hayotga tashqi o'xshashligi bilan emas, balki kasbiy muammoni anglash, vaziyatni diagnostik tahlil qilish, alternativ qarorlar ishlab chiqish, qarorni pedagogik asoslash, harakat natijasini baholash va refleksiya qilish imkoniyatini yaratishi bilan belgilanadi.

Shu nuqtayi nazardan, real pedagogik vaziyatlar bo'lajak o'qituvchining "bilish"dan "qo'llash"ga, "qo'llash"dan "qaror qabul qilish"ga, "qaror qabul qilish"dan esa "adaptiv kasbiy harakat"ga o'tishini ta'minlovchi metodik mexanizm sifatida namoyon bo'ladi. Ayniqsa, real vaziyatlarni pedagogik refleksiya, simulyatsiya, ssenariyli ta'lim, keys-stadi va mentorlik bilan integratsiyalash bo'lajak o'qituvchida adaptiv ekspertiza elementlarini shakllantirish imkonini beradi. Bunday yondashuvda bo'lajak o'qituvchi tayyor pedagogik retseptlarni qo'llovchi



ijrochi emas, balki o'zgaruvchan ta'lim sharoitida vaziyatni anglaydigan, pedagogik dalillarni tahlil qiladigan, maqbul qaror ishlab chiqadigan va o'z faoliyatini refleksiv ravishda qayta tashkil qiladigan kasbiy subyekt sifatida shakllanadi. Demak, real pedagogik vaziyatlar asosida kasbiy tayyorlashni dissertatsiya doirasida adaptiv yondashuvning amaliy-mexanistik komponenti sifatida asoslash mumkin. Bu holat "real pedagogik vaziyatlar"ni dissertatsiyada shunchaki bir metod emas, balki bo'lajak o'qituvchining adaptiv pedagogik tayyorligini shakllantirish mexanizmi sifatida talqin qilish imkonini beradi.

**Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:**

1. Ade-Ojo, G. O., Stiell, M., Jameson, J., et al. (2022). A systematic scoping review and textual narrative synthesis of physical and mixed-reality simulation in pre-service teacher training. *Journal of Computer Assisted Learning*, 38(6), 1666–1681. <https://doi.org/10.1111/jcal.12653>.
2. Chen, C. Y. (2024). Flipped classroom with case-based learning for improving preservice teachers' classroom management learning outcomes. *Teaching and Teacher Education*, 152, 104785. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2024.104785>.
3. Chen, C. Y. (2022). Immersive virtual reality to train preservice teachers in managing students' challenging behaviours: A pilot study. *British Journal of Educational Technology*, 53(4), 967–985. <https://doi.org/10.1111/bjet.13181>.
4. Choi, W., Park, H., & Chan, V. (2022). "You don't actually experience it until you're actually in it": A translanguaging simulation for preservice teachers. *TESOL Journal*, 13(4), e680. <https://doi.org/10.1002/tesj.680>.
5. Hillyar, K., Smithers, K., Deehan, J., et al. (2025). What is known about simulation technologies and their application to Initial Teacher Education: A scoping review. *The Australian Educational Researcher*, 52, 1389–1406. <https://doi.org/10.1007/s13384-024-00767-4>.
6. Hall, J. M. (2024). Resolving pedagogical dilemmas with preservice and in-service teachers in Japan. *TESOL Journal*, 15(3), e820. <https://doi.org/10.1002/tesj.820>.
7. Klassen, R. M., Rushby, J. V., Maxwell, L., Durksen, T. L., Sheridan, L., & Bardach, L. (2021). The development and testing of an online scenario-based learning activity to prepare preservice teachers for teaching placements. *Teaching and Teacher Education*, 104, 103385.
8. Matsumoto-Royo, K., Ramírez-Montoya, M. S., & Glasserman-Morales, L. D. (2022). Lifelong Learning and Metacognition in the Assessment of Pre-service Teachers in Practice-Based Teacher Education. *Frontiers in Education*, 7, 879238. <https://doi.org/10.3389/educ.2022.879238>.
9. Meneses, A., Nussbaum, M., Veas, M. G., & Arriagada, S. (2023). Practice-based 21st-century teacher education: Design principles for adaptive expertise. *Teaching and Teacher Education*, 128, 104118. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2023.104118>.
10. Moran, R. M. R., Robertson, L., Tai, C. T., Ward, N. A., & Price, J. (2023). Developing pre-service teachers' adaptive expertise through STEM-CT integration in professional development and residency placements. *Frontiers in Education*, 8, 1267459. <https://doi.org/10.3389/educ.2023.1267459>.
11. Mikeska, J. N., Howell, H., & Kinsey, D. (2022). Examining the usability and viability of using a simulated classroom environment to prepare preservice science teachers during and after the COVID-19 pandemic. *Disciplinary and Interdisciplinary Science Education Research*, 4, 23. <https://doi.org/10.1186/s43031-022-00054-1>.
12. Moody, S. M., Kuo, L.-J., & Eslami, Z. R. (2022). Learning to Be Teachers: Preservice Teacher Descriptions of Practice-Based Teacher Education. *Issues in Teacher Education*, 31(3), 5–25.
13. Moyo, M., et al. (2024). Developing Micro-Teaching with a Focus on Core Practices: The Use of Approximations of Practice. *Education Sciences*, 14(1), 35. <https://doi.org/10.3390/educsci14010035>.
14. Jay, L. P. (2024). A framework for approximations of practice: Variations in purpose, approach, and opportunities for learning. *Teaching and Teacher Education*, 152, 104795. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2024.104795>.
15. Rushby, J. V., Klassen, R. M., Durksen, T. L., Pfaffel, A., & Bardach, L. (2025). Longitudinal effects of a scenario-based learning intervention on preservice teacher self-efficacy. *Teaching and Teacher Education*, 154, 104859. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2024.104859>.
16. Sanina, S. P., & Rastorgueva, M. D. (2025). Didactic possibilities of using video cases in the practical training of primary school teachers. *Bulletin of Practical Psychology of Education*, 22(3), 72–87. <https://doi.org/10.17759/bppe.2025220305>.
17. Trevisan, O., & Smits, A. (2023). Probing the quality of preservice teachers' pedagogical reasoning & action (PR&A) in internships. *Teaching and Teacher Education*, 125, 103983. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103983>.
18. Wang, H., Thompson-Lee, S., & Klassen, R. M. (2025). Performance on classroom simulations enhances preservice teachers' motivation in teaching: A latent change perspective. *British Journal of Educational Psychology*, 95(Suppl. 1), S239–S255. <https://doi.org/10.1111/bjep.12761>.
19. Qian, M., Boyer, D. M., Gao, Q., Vargas, P., Mercer, E. L., & Wang, A. X. (2023). Digital interactive case-based instruction: A useful tool to enhance preservice teacher education. *Technology, Pedagogy and Education*, 32(3), 389–404. <https://doi.org/10.1080/1475939X.2023.2199016>.

- 
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari



# AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

**Mas'ul muharrir:** Ramzidin Ashurov

**Ingliz tili muharriri:** Murod Xoliyorov

**Musahhih:** Alibek Zokirov

**Sahifalovchi va dizayner:** Iskandar Islomov

---

**2026. №9(3)**

---

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.  
**Litsenziya raqami: № 136361.**

**Manzilimiz:** Toshkent shahar, Yunusobod tumani  
19-mavze, 17-uy.